

Діюча система оподаткування в Україні “загнала у тінь” майже всю економіку, а обсяги тіньового сектору і масштаби ухилення від сплати податків набули загрозливого характеру. Окрім того, тіньовий сектор вітчизняної економіки, крім нелегальних, охоплює і легальні види діяльності, доходи від яких виводяться з-під оподаткування, наприклад, за рахунок оплати зайвих обсягів робіт, завищення вартості використаних матеріалів та їх кількості.

Отже, дістали висновку, що зниження податкового навантаження є необхідною умовою виходу України з економічної кризи, що приведе до формування цілої низки позитивних зрушень в економічній і податковій сферах. Але це буде відбуватися в процесі відновлення України після війни. Поступове зниження податкового навантаження на фізичних осіб сприятиме збільшенню заощаджень домогосподарств, підвищенню платоспроможного попиту населення, а отже розвитку виробництва та збільшенню реальних доходів платників податків і, як наслідок, – зростання податкової бази.

Список використаних джерел: 1. Акименко О., Пономаренко В. Економічна інтеграція країн та її вплив на гармонізацію системи обліку та фінансової звітності: досвід Ізраїлю. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. № 2(26). С. 172-181. 2. Богатирьова Є. М. Податкове навантаження як індикатор результативності податкових реформ в Україні URL: <http://surl.li/dpamq> (дата звернення 05.11.22). 3. Буцько О. Ю. Методика оцінки податкового навантаження: порівняльний аналіз URL: http://www.agrosvit.info/pdf/24_2013/6.pdf (дата звернення 05.11.22). 4. Іванов Ю. Б. Функції податків та податкове регулювання. Формування ринкової економіки України. 2009. Вип. 19. С. 36-43. 5. Податкове навантаження як критерій ефективності податкової політики URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream> (дата звернення 05.11.22). 6. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій : навч. посіб. / за ред. д-ра екон. наук, проф. Ю. Б. Іванова, д-ра екон. наук, проф. І. А. Майбурова. Харків : ВД “ИНЖЭК”, 2010. 492 с. 7. Савченко В. Ф., Лось А. Ф. Оцінка рівня податкового навантаження в Україні URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/48019/07-Savchenko.pdf?sequence=1> (дата звернення 05.11.22). 8. Цимбалюк І. О., Вишневська Н. В. Податкове навантаження, як критерій ефективності ведення податкової політики URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/832> (дата звернення 05.11.22).

УДК 336.227.8

Махінько В.Я., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і аудиту ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро, Україна

КОРПОРАТИВНЕ ОПОДАТКУВАННЯ КРАЩИХ КРАЇН ЄС

Ключові слова: податкова система, об’єкти оподаткування, податки, корпоративні податки, прямі податки, ставка податку.

У країнах ЄС встановлені податки на працю, споживання, майно і капітал, фактично застосовуються прямі і непрямі податки. Прямі податки (податок на доходи фізичних осіб - він же - прибутковий податок, податок на прибуток організацій - він же - корпоративний податок, податок на майно, податок на операції) передбачають грошові вилучення на користь держави з доходів господарюючих суб’єктів і фізичних осіб, які обчислюються за певними ставками з суми оцінки об’єктів оподаткування. Непрямі податки (податок на додану вартість (ПДВ), митні збори, акцизи) включаються виробниками товарів, робіт і послуг додатково в їх ціни, тому фактично обтяжують покупців, їх реальними платниками є саме вони.

Нідерландською газетою “Het Financiële Dagblad” (The Financial Daily) у 2020 році було проведено дослідження, у якому було виявлено середню суму, яку великі підприємства ЄС витрачають на корпоративний податок. Він становить 23,3 відсотка їх прибутку. Авторами проаналізовано податкові зобов’язання 25 компаній – найбільших на фондовій біржі в Амстердамі – включаючи Unilever, Heineken, ING Group та Philips, а також розглянуто корпоративні податки, які вони сплачують у різних країнах Європи.

Аналіз показав, що ставки корпоративного податку суттєво відрізняються серед країн ЄС. У той час як мальтійська, французька та бельгійська компанії платять від 33 та 35 відсотків від свого корпоративного доходу, зобов’язання підприємств Болгарії, Литви, Латвії та Ірландії складають від 10 до 15 відсотків. Деякі країни поза межами Європейського Союзу,

наприклад, Об'єднані Арабські Емірати, Гернси та Кайманові острови не збирають податки на корпоративний дохід. За даними газети, найвища ставка корпоративного податку (55 відсотка) поширюється на компанії, що беруть участь у газовій та нафтовій промисловості в Об'єднаних Арабських Еміратах.

Результати досліджень показують, що є п'ять країн світу з низьким рівнем корпоративного податку в Європейському Союзі:

Болгарія вже деякий час користується популярністю завдяки своїй зручній фіскальній політиці. Фіксована ставка податку на прибуток підприємств є найнижчою в Європейському Союзі і встановлена на рівні 10 %. Доходи фізичних осіб оподатковуються за тією ж ставкою. Крім того, Болгарія залучає підприємців своїм стратегічним розташуванням, розвинутою інфраструктурою бізнесу та низькими витратами на робочу силу.

У Ірландії нормальна ставка корпоративного податку становить 12,5 % від доходу від торгівлі та 25 % від доходу з інших джерел. Місцева система оподаткування є гарним прикладом стимулювання конкуренції та посилення інвестицій. Податок на особистий дохід прогресивний у розмірі від 20 % до 40 %.

Нідерланди - західноєвропейська альтернатива з солідною репутацією. Ця країна увійшла до респектабельного 6 місця з корпоративного податку у розмірі 15 %. (Ставка корпоративного податку в Нідерландах була знижена у 2021 році). Нідерланди відомі як глобальний торговий центр з міжнародною робочою силою, яка на 93 % вільно володіє англійською мовою. Репутація країни в поєднанні з її податковими угодами змусила найбільші фірми світу заснувати свою штаб-квартиру. Серед таких компаній - Apple, Starbucks, Google та багато інших компаній, які належать до списку Fortune 500. Нідерланди знижують ставку податку на прибуток підприємств у найближчі роки.

Латвія збирає податок на прибуток підприємств у розмірі 15 %-вої ставки. У січні 2017 року запровадила меншу ставку 12 % для мікропідприємств щодо підтримки компаній з низьким оборотом, які відповідають певним вимогам. Латвія також залучає інвесторів своєю кваліфікованою робочою силою та розвинула транспортну інфраструктуру. Найпопулярнішими напрямками для інвестування є логістика, транспорт, ІТ, науки про життя, відновлювана енергетика та деревообробна промисловість. Податок на особистий дохід становить 23 %.

Литва фіксована застосовує ставку податку в 15 % як до корпоративних доходів, так і доходів фізичних осіб, що генеруються в країні. Литва вважається другою найбільш сприятливою європейською державою для інвесторів. Крім того, її економіка входить до Європейської топ-5 за швидке зростання. Литва користується популярністю у галузі досліджень та розробок, видатної цифрової інфраструктури, низьких витрат на робочу силу та кваліфікованих фахівців.

Список використаних джерел: 1. Офіційний сайт компанії Intercompany Solutions. URL: <https://uk.intercompanysolutions.com>. 2. Офіційний сайт компанії Nalog.nl. URL: <https://www.nalog.nl>. 3. Офіційний сайт Центрального уряду Нідерландів. URL: <https://www.rijksoverheid.nl>.

УДК 330

Якушко І. В., канд. екон. наук, докторант

Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая, м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІСКАЛЬНОГО МЕХАНІЗМУ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Ключові слова: національна економіка, фіскальний механізм, механізм, фінансові ресурси, фіскальні відносини.

Фіскальний механізм є важливою складовою функціонування фінансового механізму держави. Саме завдяки цьому механізму в межах національної економіки розвиваються фіскальні відносини, які сприяють акумулюванню державою власних доходів для здійснення різних за своєю природою витрат. Зазначені відносини за своїм змістом є складними, оскільки пов'язані з усіма економічними суб'єктами, різними аспектами руху фінансових ресурсів.